

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

AKTIVIZUJÍCÍ VÝUKOVÝ SCÉNAŘ

vytvoření v rámci Projektu

„Virtuální a aktivizační metoda výuky – reálné výsledky vzdělávání“

Projekt je spolufinancován v rámci programu Evropské unie
Erasmus+

TÉMA:

Tolerance/Diskriminace

Cíle vyučovací hodiny:

Zvyšování povědomí o problematice uprchlictví v dnešním světě. Vytváření postojů tolerance, otevřenosti a empatie.

CÍLOVÁ SKUPINA: Žáci základních škol

METODY PRÁCE: Brainstorming, práce ve skupinách, individuální práce, diskuse.

DOBA TRVÁNÍ: 2 vyučovací hodiny.

DIDAKTICKÉ POMŮCKY: Multimediální projektor, počítač, video, flipchart, barevné fixy.

PRŮBĚH HODINY:

1. Rozdělte třídu do skupin.

Požádejte žáky, aby napsali asociace:

- 1. Skupina se slovem: tolerance
- 2. Skupina se slovem: diskriminace.

Proveďte diskusi za účasti celé třídy. Na tabuli napište asociace, které u žáků budí nejvíce emocí.

Čas 20 minut.

2. Okomentujte pojmy:

Stereotyp

Zjednodušený, zkrácený a hodnotově zatížený obraz reality, který funguje v povědomí společnosti. Zjednodušení a zobecnění, které si sami vytváříme, abychom dali světu řád. Vztahuje se na sociální skupiny, osoby, situace, instituce. Je fixován mnohonásobným opakováním. Obvykle vzniká v důsledku nereflktovaného přijímání názorů rozšířených v daném prostředí.

Předsudek

Druh postoje spočívající v odmítnutí něčeho nebo někoho bez racionálních důvodů. Vzniká tehdy, když někdo hodnotí, vyjadřuje negativní úsudek bez žádných důvodů, nejčastěji na základě nepravdivých nebo neúplných informací. Může vyplývat z představ, které jsou v společnosti nebo komunitách zafixovány. Obzvláště nebezpečný je v případě, kdy nabývá institucionální povahy a/nebo stává se součástí určitých ideologií. Souvisí s emocemi.

Tolerance (z lat. *tolerare* = snášet, strpět)

Znamená trpělivost a pochopení pro odlišnosti. Je založena na respektu k pocitům, názorům, vkusu, víře, zvykům a chování jiných lidí, i když jsou zcela odlišné nebo zcela protichůdné těm vlastním. V současném pojetí je tolerance respekt ke svobodě jiných lidí, k jejich myšlením a názorům, a k jejich způsobu života. Tento respekt má podobu pochopení a přívětivosti k tomu, co nemusí být

naše, ale co akceptujeme ve jménu demokratické svobody. Již Perikles si uvědomoval, že tolerance je jedním ze základů stability demokratického státu, a ve svém slavném projevu prohlásil, že Athéňané vytvořili demokracii "tím, že vyjadřovali pochopení v soukromém životě a respektovali práva ve veřejném životě". Tolerance tedy znamená vzdát se nátlaku jako prostředku pro ovlivňování postojů druhých, s výjimkou situací, které ohrožují bezpečnost (nelze tolerovat zločince a psychopaty). Po celá staletí se lidé zabíjeli nejen z důvodu zisku získaného díky loupeži, ale i ve jménu protichůdných idejí. Po ničivé třicetileté válce byl v Evropě konečně uznán princip náboženské tolerance. Avšak i přesto (jako např. v Severním Irsku) může být náboženství příčinou sporů a konfliktů. Mnohem déle trvalo, než se podařilo dosáhnout tolerance vůči zvykům a kultuře odlišných skupin. V dnešní době se objevuje problém hranic tolerance, čili otázka, zda lze tolerovat každé chování a každý postoj, nebo zda je třeba stanovit určité hranice.

Diskriminace

Jedná se o nerovné zacházení (zacházení s danou osobou méně příznivě nežli s jinou osobou ve srovnatelné situaci z důvodu určité vlastnosti této osoby). Je to forma nebo důsledek sociálního vyloučení. Souvisí s určitým jednáním/úkonem nebo jejich absencí. Je důsledkem otázky moci, čili toho, kdo definuje určité skupiny jako nadřazené nebo podřazené.

Čas 20 min.

3. Zeptejte se žáků, s jakými případy diskriminace se setkali a o jakých případech diskriminace slyšeli.

Rozdělte žáky do dvou skupin podle barvy očí: skupina modrookých a hnědookých. Požádejte je, aby se vrátili na svá místa. Zapněte film o experimentu Jane Elliot: Jane Elliott "Blue Eyes - Brown Eyes" Experiment Anti-Racism

<https://www.youtube.com/watch?v=ebPoSMULI5U>

Pro změnu jazyka titulků ve videu:

- klikněte na nastavení
- titulky
- automaticky přeložit
- zvolte příslušný jazyk

Čas 40 min.

Zdroje:

PL

1. Uchodźcy Info
<http://uchodzcy.info/>
2. The UN Refugee Agency Polska
[UNHCR Polska](#)
3. Polska Akcja Humanitarna Mity i fakty o uchodźcach w Polsce // Paweł Cywiński
<https://youtu.be/HcSZzDd6wwl>
4. Stowarzyszenie Tolerancja
www.toleracja.pl
5. Polska Akcja Humanitarna
[Irak – pomagamy ludziom, którzy nie mogą wrócić do swoich domów | PAH – YouTube](#)

SK

6. The UN Refugee Agency Slovensko
[UNHCR Slovensko](#)
7. Liga za ľudské práva
[Výskumná štúdia.pdf \(hrl.sk\)](#)
8. Tyzden.sk Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.
[migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny aj klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)
9. The UN Refugee Agency Slovensko
[UNHCR Slovensko](#)

SK/CZ

10. Heinrich-Böll-Stiftung
[otvorena krajina alebo nedobytna pevnost slovensko migranti a utecenci e.pdf \(boell.org\)](#)

CZ

11. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR Česká republika](#)
12. The UN Refugee Agency Česká Republika
[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

SK/CZ/PL

13. Migration matters **#rethinkmigration**
[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

Přílohy:

PL

14. Polska Akcja Humanitarna Mity i fakty o uchodźcach w Polsce // Paweł Cywiński
<https://youtu.be/HcSZzDd6wwl>
15. Polska Akcja Humanitarna
[Irak – pomagamy ludziom, którzy nie mogą wrócić do swoich domów | PAH – YouTube](#)

SK

16. Liga za ľudské práva
[Výskumná štúdia.pdf \(hrl.sk\)](#)
17. Tyzden.sk Liga ľudských práv, občianske združenie podporujúce utečencov žijúcich na Slovensku.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

[.migračný kompas: Utečencov je už viac ako 70 miliónov. Vyháňajú ich vojny a klimatická zmena | Spoločnosť | .týždeň - iný pohľad na spoločnosť \(tyzden.sk\)](#)

SK/CZ

18. Heinrich-Böll-Stiftung

[otvorena krajina alebo nedobytna pevnost slovensko migranti a utecenci e.pdf \(boell.org\)](#)

CZ

19. The UN Refugee Agency Česká Republika

[UNHCR v České republice. Sami jsme byli uprchlíci. - YouTube](#)

SK/CZ/PL

20. Migration matters **#rethinkmigration**

[Kdo jsou uprchlíci, migranti, žadatelé o azyl? - YouTube](#)

21. **PL/SK/CZ** Słownik pojęć

M. Lipińska (red.), K. Białek, A. Kowalska, E. Kownacka, M. Piegat-Kaczmarczyk, Warsztaty kompetencji międzykulturowych – podręcznik dla trenerów , Warszawa 2008